

Julia Walczak

UNIwersYTET ŚLĄSKI W KATOWICACH

julia.walczakk@wp.pl

 0000-0003-4223-1926

Sprawozdanie z Konferencji „Kobieta w mediach – Zmysłowość – Seksualność – Cieleśność”, projekt badawczy Uniwersytetu Śląskiego, Katowice, 2.06.2023 r.

Konferencja „Kobieta w mediach – Zmysłowość – Seksualność – Cieleśność” odbyła się 2 czerwca 2023 roku na platformie MS Teams. Była objęta patronatem Dziekana Uniwersytetu Śląskiego. Wydarzenie zostało zorganizowane przez zespół studentek w ramach europejskiego projektu „Jeden Uniwersytet – Wiele Możliwości”, którego celem jest rozwój Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.

Tematem przewodnim spotkania była szeroko pojmowana kobiecość oraz jej przejawy w przestrzeni medialnej. W XXI wieku seksualność nabiera zupełnie nowego znaczenia. Młodzi ludzie bezpośrednio odczuwają wpływ dorastania w kulturze cyfrowego narcyzmu¹ i wyidealizowanych ciał. Wydarzenie stworzyło przestrzeń dla młodych kobiet, działających w obszarze nauki o komunikowaniu, a także psychologii i socjologii mediów, do dzielenia się wynikami własnych badań oraz analiz teoretycznych. Uznano, że perspektywa osób, które żyją w symbiozie z mediami społecznościowymi, jest w przypadku tego problemu szczególnie istotna. Sposób postrzegania, który został ukształtowany w takich warunkach społecznych, może być punktem wyjścia do formułowania ciekawych wniosków na temat obrazu cieleśności i seksualności kobiet w mediach.

Wielowymiarowy charakter tematu konferencji został odzwierciedlony poprzez różnorodność wystąpień. W trakcie wydarzenia głos zabrały młode badaczki, które odnosiły się do problemu w dwóch podstawowych wymiarach. Prelekcje dotyczyły medialnych opowieści o kobiecości oraz ich możliwego oddziaływania na kobiety. Autorki referatów podnosiły problem

¹ Cyfrowy narcyzm to zjawisko opisane przez Magdalenę Szpunar (2016), polegające na zachowaniach ukierunkowanych na swoje ja. Objawia się w internecie, gdzie odpowiednia autoprezentacja staje się wartością nadrzędną. W ten sposób medium wzmacnia i podtrzymuje narcystyczne inklinacje jednostek.

kobiecej seksualności (również z perspektywy kobiet nieheteroseksualnych), aktywności fizycznej, macierzyństwa i samooceny.

Wydarzenie rozpoczęła dr Katarzyna Ponikowska, socjolożka i nauczycielka akademicka, a także koordynatorka projektu. Serdecznie powitano wszystkich gości i słuchaczy konferencji oraz przedstawiono program konferencji. Wyniki badań i analiz prezentowało kolejno pięć prelegentek: lic. Karolina Kocjan, lic. Roksana Sałbut, lic. Olga Strzelak, lic. Justyna Matuszek oraz lic. Julia Walczak. Wystąpienia podzielono na dwie części. Po każdej prelekcji przewidziano też czas na dyskusję i pytania.

Pierwsze wystąpienie, *Obraz macierzyństwa w mediach a rzeczywistość*, zaprezentowane przez lic. Karolinę Kocjan, podejmowało temat medialnych opowieści o procesie ciąży i porodu. Prelegentka podjęła się analizy porównawczej zdjęć ciężarnych kobiet, publikowanych w czasopiśmie i w mediach społecznościowych. Jedną z hipotez dotyczyła postępującej zmiany wizerunku kobiety ciężarnej poprzez dążenie do ekspozowania jej części „ludzkiej” i zdolnej do ekspresji seksualnej. Wystąpienie wzbogacił gościnnie udział psycholożki, mgr Anny Płotek, która po prelekcji odpowiadała na pytania uczestników.

Kolejny referat odnosił się do tematu ciała kobiety z perspektywy nowych mediów. Licencjatka Roksana Sałbut zaprezentowała wyniki własnych badań ankietowych. Wystąpienie pod tytułem *Percepcja kanonów piękna przedstawianych w mediach społecznościowych oraz stopień ich oddziaływania na postrzeganie kobiecego piękna przez użytkowników tego rodzaju mediów – wyniki badań własnych* dotyczyło deklarowanego oddziaływania obrazów ciała na sposób postrzegania piękna przez mężczyzn i przez kobiety.

Licencjatka Olga Strzelak wygłosiła prelekcję teoretyczną dotyczącą seksualizacji kobiet w teledyskach i kampaniach reklamowych. Dokonała przeglądu publikowanych materiałów, które odnosiły się do młodych kobiet w sposób sugestywny i prezentowały je jako obiekt pożądania. Przedstawiła również możliwe konsekwencje ciągłej ekspozycji na takie obrazy, opierając się na literaturze przedmiotu.

Po przerwie wystąpiła lic. Justyna Matuszek z gościnnym udziałem trenera personalnego. Temat cieleśności kobiet został przez prelegentkę przedstawiony z perspektywy świata fitness. Referat *Kobieta i aktywność fizyczna w mediach* odnosił się do sposobów prezentacji umięśnionego ciała kobiet. Analizowano sposób, w jaki influencerki odnoszą się do aktywności fizycznej.

Ostatnią prelegentką była lic. Julia Walczak, której referat *Opresja społeczna oczami homoseksualnych kobiet w dyskursie „Furii Pierwszej”* dotyczył opowieści o ekspresji seksualności kobiet nieheteronormatywnych i sposobu,

w jaki prowadzony był dyskurs na ten temat w latach 90. XX wieku. Autorka zaprezentowała wyniki badań własnych przeprowadzonych metodą analizy ramowej w oparciu o założenia narratologii.

Spotkanie oficjalnie zakończyło się przemową dr Katarzyny Ponikowskiej. Podziękowano wszystkim za obecność i aktywne uczestnictwo w panelach dyskusyjnych. Wyrażono również nadzieję na kontynuację projektu i stworzenie cyklicznej wersji konferencji studentek i studentów Uniwersytetu Śląskiego.

Wydarzenie stanowiło okazję dla młodych kobiet do podzielenia się różnorodnymi perspektywami na problem, który bezpośrednio ich dotyczy. Stanowiło też przykład oddolnej inicjatywy zorganizowania konferencji, której tematyka została zaproponowana przez studentki. Spotkanie stało się również przestrzenią, w której (dzięki panelom dyskusyjnym) możliwa była międzypokoleniowa wymiana doświadczeń.

